

ویرایش دارد

نواصی مقاله:

۱. شاپا چاپی و الکترونیکی
۲. تاریخ دریافت و پذیرش مقاله
۳. اسامی و مرتبه علمی نویسنده‌گان چک شود

نشریه علمی-پژوهشی پاسداری فرهنگی انقلاب اسلامی

شناسایی عوامل مؤثر بر توسعه فرهنگی-اقتصادی ورزش سوارکاری با رویکرد اقتصاد مقاومتی

علی‌اکبر حسن‌بور حیدری^۱ | سیدحسین علوی^۲ | محمد سنایی^۳

سال سیزدهم
پاییز و زمستان ۱۴۰۲

مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت:
۱۴۰۲/۰۰/۰۰

تاریخ پذیرش:
۱۴۰۲/۰۰/۰۰

صف: ۱۸۳-۲۶

شاپا چاپ: ۲۵۳۸-۶۳۲۸
الکترونیکی: ۲۲۱۷-۱۶۵۵

چکیده

هدف از پیشبرد پژوهش حاضر، شناسایی عوامل مؤثر بر توسعه فرهنگی-اقتصادی ورزش سوارکاری با رویکرد اقتصاد مقاومتی بود. روش پژوهش حاضر به صورت کیفی و مبتنی بر نظریه داده‌بنیاد است. جامعه آماری پژوهش شامل متخصصین حوزه بازاریابی و درآمدزایی، اقتصاددانان ورزشی، اساتید متخصص امر، بازاریاب‌های ورزشی و رؤسا و نایب‌رئیسان سازمان‌های ورزشی، مخصوصاً فدراسیون سوارکاری، مدیران، کارشناسان اداره کل تربیت بدنی ورزش و مدیران صفت و ستادی فدراسیون‌ها، به تعداد ۱۶ نفر بودند. روش نمونه‌گیری به صورت هدفمند بود و مصاحبه‌ها به صورت نیمه‌ساختاریافته انجام شد. بر اساس نتایج تحلیل داده‌های کیفی حاصل از مصاحبه، تحلیل عوامل مؤثر بر توسعه فرهنگی-اقتصادی ورزش سوارکاری در قالب ۳ کد گرینشی، ۱۰ کد محوری و ۵۵ کد باز است. نتایج به دست آمده ۳ مفهوم بهبود سیاست‌گذاری، بهبود ورزشی و بهبود عملکردی را با دربرداشتن عواملی نظیر عوامل فرهنگی، عوامل مدیریتی، عوامل قانونی-پژوهشی، عوامل ساختاری، عوامل زیرساختی، عوامل اجرایی، عوامل بازاریابی، عوامل توسعه‌ای، عوامل اصلاحی و عوامل خدماتی در ارتباط با عوامل مؤثر بر توسعه فرهنگی-اقتصادی شناسایی شدند. در نهایت نتیجه گرفته می‌شود که مسئولین ورزشی و مدیران باشگاه‌ها، با معرفی بیشتر رشته سوارکاری در قالب کتاب و بروشورهای تبلیغاتی و اشاعه فرهنگ سنتی در میان اقوام ایرانی می‌توانند باعث رشد و توسعه فرهنگی ورزش سوارکاری شوند.

کلیدواژه‌ها: توسعه فرهنگی-اقتصادی، ورزش، سوارکاری، اقتصاد مقاومتی.

DOR:

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد آیت‌الله آملی، آمل، ایران

۲. نویسنده مسئول: دانشیار گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه فنی و حرفه‌ای، تهران، ایران

Email: Shalavi@tvu.ac.ir

۳. استادیار مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد چالوس، چالوس، ایران

مقدمه

اقتصاد مقاومتی اصطلاحی است که در سال ۱۳۸۹، نخستین بار مقام معظم رهبری در دیدار با کارآفرینان نمونه کشوری بیان نمودند و همواره در سخنان خود، در این باره توضیحات و شفاف‌سازی‌هایی را گوشتند، اصطلاح اقتصاد مقاومتی نمایانگر این است که اقتصاد کشور در برابر فشارهای واردہ از سوی سایر کشورها، توانایی اقتدار، انعطاف‌پذیری و مقابله با بحران‌ها را داشته باشد. اقتصاد مقاومتی به طور خلاصه مقاومتی است که با ارتباطی پویا و بهره‌وری از قابلیت تجارت آزاد، حاشیه امنیت اقتصادی کشور را حفظ کند و در برابر نوسان‌های تجارت بین‌الملل و تهدیدهای آن، کمترین مقدار تأثیر منفی را بر چرخه اقتصاد و متغیرهای مؤثر آن داشته باشد (سیف و همکاران، ۱۳۹۹). اقتصاد مقاومتی تنها یک مدل اقتصادی با رویکرد دینی، ملی و بومی نیست بلکه دربرگیرنده یک سری تدابیر راهبردی و کلان در عرصه‌ی سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و ورزشی است (قربانی و همکاران، ۱۳۹۵). در این میان قطعاً ورزش می‌تواند یک محرك مؤثر در اجرای اقتصاد مقاومتی باشد. در اینجا اقتصاد مقاومتی زمینه‌ای برای خودکفایی و به ارمغان آوردن بهره‌وری‌های اقتصادی باشد و در برابر تحریم‌ها و تهدیدهای دشمنان، عملکرد دفاعی داشته باشد (خرابی و همکاران، ۱۳۹۷). این موازین پیرو توصیف اقتصاد مقاومتی از منظر رهبر معظم انقلاب اسلامی است، یعنی اقتصاد مقاومتی باید باعث کمک به روند توسعه‌ای اقتصاد کشور شود و از طرفی آسیب‌پذیری خود را کاهش دهد و در مقابل ترنددهای مقابله‌ای دشمنان کمتر آسیب و اخلال بیند (ترکزاده و همکاران، ۱۴۰۰).

ورزش به منزله یکی از نهادهای مهم اجتماعی و بر اساس جامعه‌پذیری ورزش در نظریه بروس کوئن، با بخش اقتصاد، توسعه و صنعت در ارتباط است و کارکردهای اقتصادی خاصی را متناسب با نظام اقتصادی و صنعتی و سیاست‌ها و برنامه‌های آن از خود بروز می‌دهد. به عبارتی ورزش و تربیت بدنی بخش مهمی از کالاهای خدمات، درآمدها، رسانه‌ها، مشاغل و سایر امور مرتبط با دانش صنعت و اقتصاد را به خود اختصاص می‌دهند (وایناند و همکاران^۱، ۲۰۱۰) ذوالفاری، نوبخت رمضانی و نادری نسب (۱۴۰۰) در این باره می‌گویند که بودجه تربیت بدنی و ورزش در کشورهای توسعه‌یافته یا بعضی از کشورهای درحال توسعه با سرعت بی‌سابقه‌ای افزایش یافته است

1. Winand et al

چرا که این گونه کشورها، به تأثیرات درازمدت ورزش از لحاظ رشد و توسعه اقتصاد ملی واقف گشته‌اند. ورزش یک سرماهی گذاری درازمدت است که اثر آن در رشد و توسعه معلوم و محرز است. تمامی رویکردهای توسعه اقتصادی مبتنی بر نوعی تغییرات وسیع و بنیادین در ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی برای افزایش تولید و رفاه جوامع است. مباحث توسعه اقتصادی از قرن هفدهم و هجدهم میلادی در کشورهای اروپایی مطرح گردید (ویکنر و بکستند^۱، ۲۰۱۸). فشار صنعتی شدن و رشد فناوری در این کشورها توأم با تصاحب بازار کشورهای ضعیف مستعمراتی باعث شد تا در زمانی کوتاه، شکاف بین دو قطب پیشرفت و عقب‌مانده عمیق شود و دو طیف از کشورها در جهان شکل گرفتند، اول در کشورهای پیشرفتنه یا توسعه‌یافته و دوم کشورهای عقب‌مانده یا توسعه‌نیافرته نقش پرنگ‌تری را نمایان خواهد کرد (ترتولیانو و کشیده‌اند^۲). (۲۰۱۹).

همچنین امروزه رویدادهای مرتبط با اسب نقش مهمی را نه تنها در رفع نیازهای اجتماعی و فرهنگی مدرن بلکه در حفظ سنت‌ها و میراث فرهنگی ایفا می‌کنند. مسابقات سوارکاری از سال ۱۹۱۲ بخشی از بازی‌های المپیک بوده است. اسب‌سواری همچنین با افزایش تعداد شرکت‌کنندگان، افزایش خدمات، فرصت‌های شغلی و فعالیت‌های اجتماعی در کشور، تأثیر زیادی بر توسعه اقتصادی و حفظ مناطق طبیعی و حفاظت از جاذبه‌های محیطی دارد. همچنین در مسیر دستیابی به چشم‌انداز و برنامه‌های کلان ورزشی، نقش پشتیبانی ایفا می‌کند (فدراسیون بین‌المللی سوارکاری^۳، ۲۰۱۲). کارکن و همکاران (۱۳۹۲) در این باره می‌گویند که مسابقات ستی اسب‌دوانی از بزرگ‌ترین رویدادهای ورزشی دنیاست و یکی از ورزش‌های پر رونق و پر طرفدار در کشورهای آمریکا، انگلستان، استرالیا و کشورهای عربی است. در این کشورها سالانه مسابقات زیادی در فصول سال برگزار می‌شود. علاوه بر این صنعت اسب یکی از صنایع پر رونق اقتصادی است. با ایجاد اشتغال توسط این صنعت به وسیله پرورش و نگهداری اسب و همچنین جذب تماشاگران و مشتاقان این رشته و رویدادهای مختلفی که در این صنعت وجود دارد می‌توان از این صنعت به منافع پولی هم دست یافت (چوری، رضوی و دوستی، ۱۴۰۰) در اروپا، تعداد

1. Wikner, J & Backstrand, J

2. Tertuliano et al

3. International Federation for Equestrian Sports (FEI)

اسب‌ها از سال ۱۹۹۵ تا ۲۰۱۰ به ۹۵۰۰۰ رأس اسب افزایش یافته است که تقریباً ۹۰٪ جمعیت اسب‌های اروپایی امروز را تشکیل می‌دهند. این رشد، در نتیجه توسعه اسب‌سواری برای کودکان و علاقه‌مندان است که سوارکاری را به عنوان تفریح و ورزش حرفه‌ای انتخاب می‌کنند (اسمیت و داگلی^۱، ۲۰۱۵). صنعت پرورش اسب در کشور از دیدگاه‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی دارای عناوینی همچنین کسب درآمد ملی و استانی از طریق فروش اسب‌های ترکمن، ایجاد اشتغال‌زایی از طریق پرورش اسب برای روستاییان و شهرهای فعال در امر پرورش اسب، گرایش جوانان به حرفه چابک‌سواری، جذب گردشگر از طریق برگزاری مسابقات سوارکاری است (موالدوست و مقدسی، ۱۳۹۴).

ورزش در مقابل سایر کان تجارت، به عنوان بخش مهمی از بازارهای جهانی از درجه اهمیت و جایگاه مهمی در بازار اقتصادی دنیا برخوردار است که دارای سهم ۲/۵ درصدی از تجارت جهانی است. ورزش نقش مؤثری در عملی کردن اقتصاد مقاومتی دارد، یعنی شکوفایی اقتصاد و رفع مشکلات زیربنایی اقتصادی برای رفع فرصت‌دهی به دشمن و بهبود رفاه عمومی. با این وجود این نوع اقتصاد برای هر ملتی حتی با وجود فشار و تحریم سایر کشورها، فرصت رشد و شکوفایی اقتصادی را همراه خواهد کرد (عبدلی، ۱۳۹۳). در نهایت باشگاه‌های ورزشی، مخصوصاً باشگاه‌های سوارکاری روزبه روز روند افزایش کمی خود را در پیش گرفته‌اند/علاوه بر این برگزاری مسابقات، تمرین‌ها و روی آوردن هنرجویان، علاقه‌مندان و ورزشکاران به آن، همواره در حال افزایش است اما با توجه به شرایط حاکم در کشور، مسائل و مشکلات اقتصادی و رکود کشور، مدیران و مالکان این باشگاه‌ها با مشکلات فراوانی مواجه هستند. متأسفانه تحقیقات داخلی صورت گرفته، به خصوص برای رشته سوارکاری به طور کامل پوشش‌دهنده رفع این مشکل نبوده است و در شناسایی ابعاد مختلف امر (شناسایی عوامل زمینه‌ای، مداخله‌گر و علی) و ارائه راهکارها و پیامدها نیاز به تحقیق و پژوهش بیشتری احساس می‌شود. در نهایت پژوهش حاضر به دنبال پاسخگویی به این سؤالات برای شناسایی عوامل مؤثر بر توسعه فرهنگی-اقتصادی ورزش سوارکاری با رویکرد اقتصاد مقاومتی است.

1. Smyth, G. B., Dagle, K

ادبیات تحقیق

۱. تعریف مفاهیم

اقتصاد مقاومتی^۱

در چند سال اخیر اصطلاح جدید "اقتصاد مقاومتی" به ادبیات اقتصادی کشور اضافه شده است و به فراخور حال و روز اقتصاد کشورمان، مورد بحث قرار گرفته است. این اصطلاح اولین بار در دیدار کارآفرینان با مقام معظم رهبری در شهریور سال ۱۳۸۹ مطرح گردید. برای مفهوم اقتصاد مقاومتی در همین مدت زمان کم، تعاریف متفاوتی ارائه شده است. در این میان تعریف جامع و کامل از اقتصاد مقاومتی را از خود رهبر انقلاب ارائه داده‌اند. ایشان در دیدار با دانشجویان فرمودند: اقتصاد مقاومتی یعنی آن اقتصادی که در شرایط فشار، در شرایط تحریم، در شرایط دشمنی‌ها و خصوصیت‌های شدید می‌تواند تعیین کننده رشد و شکوفایی کشور باشد (بیانات رهبری در دیدار با دانشجویان، ۱۳۹۱/۵/۱۶).

تعریف عملیاتی

در این پژوهش منظور از اقتصاد مقاومتی، الگویی است که در راه توسعه باشگاه‌های سوارکاری ایران، نقش تسهیل کننده و اثربخش دارد.

توسعه اقتصادی باشگاه‌ها^۲

توسعه اقتصادی در باشگاه‌ها عبارت است از رشد اقتصادی، همراه با تغییرات بینایین در اقتصاد و افزایش ظرفیت‌های تولیدی، اعم از ظرفیت‌های فیزیکی، انسانی و اجتماعی. در توسعه اقتصادی، رشد کمی تولید حاصل خواهد شد و در کنار آن، نهادهای اجتماعی نیز متتحول خواهند شد (پی و همکاران، ۲۰۱۲).

1. Economic Resilience
2. Economic development of clubs

تعریف عملیاتی

در این تحقیق منظور از توسعه اقتصادی در باشگاه‌ها، بررسی وضعیت اقتصادی با توجه به رویکرد اقتصاد مقاومتی در باشگاه‌های ورزشی سوارکاری در سراسر کشور در سال ۱۴۰۱-۱۴۰۲ را شامل می‌شود.

پیشینه پژوهش

خارکن و همکاران (۱۳۹۹) در تحقیقی با عنوان طراحی مدل اقتصاد مقاومتی در ورزش دانشگاهی، نتایج کدگذاری باز حاکی از آن بود که ۱۹۹ نشان، می‌توانند در اقتصاد مقاومتی در ورزش دانشگاهی مؤثر باشند. سپس، در مرحله کدگذاری محوری، نشان‌ها در ۳۳ مفهوم طبقه‌بندی شدند. در نهایت، ۸ مقوله شناسایی شده حاصل از کدگذاری انتخابی، شامل مقوله قانون‌مداری، مدیریت مصرف، آموزش و اطلاع‌رسانی، تحرک و پویایی، توسعه اجتماعی، مشارکت فعال، اتکای به خود و برنامه‌ریزی طبقه‌بندی شدند. نتایج تحلیل عاملی اکتشافی نشان داد، ۶۸ گویه در خصوص عوامل اصلی اقتصاد مقاومتی در ورزش دانشگاهی، در ۸ بعد دسته‌بندی شدند. بنابراین، دانشگاه‌ها باید به مدیریت مصرف، مشارکت فعال و برنامه‌ریزی توجه بیشتری نمایند تا در راستای رسیدن به آرمان‌ها و رویکردهای اقتصاد مقاومتی در حوزه ورزش دانشگاهی گام بردارند.

کرمانی و همکاران (۱۳۹۹) در تحقیقی با عنوان ارزیابی موانع پیاده‌سازی اقتصاد مقاومتی در بخش تولیدی صنعت ورزش کشور، طبق نتایج نشان دادند که بین تمایل نداشتن دولت به خصوصی‌سازی، اقتصاد وابسته به نفت و کاهش صادرات غیرنفتی، عدم تفکر نهادی در مدیران، عدم توجه به توانمندسازی نیروهای متخصص داخلی در صنعت ورزش، فساد نظام‌نظام‌مند و مدیریتی، حمایت نکردن دولت از حضور بخش خصوصی در تولید و اشتغال، عدم توجه به افزایش اشتغال و کارآفرینی در تولیدات ورزشی، عدم اجرای اقتصاد مقاومتی در مدیران، ابهام در قوانین و مقررات، جایگاه نامشخص ورزش، عدم توجه به تحقیق و توسعه در اقتصاد ورزشی با نمره ملاک، اختلاف معناداری وجود دارد. همچنین بین اولویت‌بندی موانع پیاده‌سازی اقتصاد

مقاومتی در بخش تولیدی صنعت ورزش کشور، بالاترین رتبه مربوط به عدم توجه به تحقیق و توسعه در اقتصاد ورزشی و پایین ترین رتبه، مربوط به ابهام در قوانین و مقررات بود. در بخش تولیدی صنعت ورزش کشور، با وجود پیروی از اقتصاد مقاومتی، کماکان موانعی برای پیاده‌سازی مطلوب آن وجود دارد.

امیدی و جهرمی (۱۳۹۹) در تحقیقی با عنوان موانع مدیریتی توسعه اماکن و تاسیسات ورزشی، با تأکید بر اقتصاد مقاومتی) مورد مطالعه: اماکن و تاسیسات ورزشی شهر شیراز)، نشان داند که موانع مدیریتی توسعه اماکن و تاسیسات ورزشی، با تأکید بر اقتصاد مقاومتی از نظر مصاحبه‌شوندگان در راستای پاسخ به سؤال اول، شامل ۹ مانع اعم از موانع اجتماعی، موانع انسانی، فقدان کیفیت تولیدات داخلی، کسری بودجه مزمن و پایدار، موانع اقتصادی کشور، موانع ساختاری، فرسودگی و کیفیت پایین اماکن ورزشی، فقدان اختیار کافی و ضعف مهارتی مدیران بالادستی و پایین دستی است. و در سؤال دوم نشان داده شد که سه مانع یعنی موانع اقتصادی کشور، موانع ساختاری، فقدان کیفیت تولیدات داخلی در سطح اول قرار گرفته‌اند و مهمترین موانع تلقی می‌شوند. همچنین در سطح دوم موانع ضعف مهارتی مدیران بالا و پایین دستی و فقدان اختیار کافی قرار دارد. در سطح سوم موانع فرسودگی و کیفیت پایین اماکن ورزشی و کسری بودجه مزمن و پایدار جای گرفته است و در سطح آخر نیز، موانع اجتماعی و موانع انسانی قرار گرفته است.

چوری، رضوی و دوستی (۱۴۰۰) در تحقیقی با عنوان شناسایی عوامل مؤثر بر آینده ورزش سوارکاری، نشان داند که از بین ۳۷ روندی که در قالب چهار پیشran مدیریتی، فرهنگی و اجتماعی، اقتصادی، علم و فناوری به صورت طیف لیکرت در اختیار جامعه مورد نظر قرار گرفت، نه روند شناسایی گردید. همچنین آنها نتیجه گیری کردند که ایجاد نظام یکپارچه در سازمان‌های متولی صنعت اسب و رشته سوارکاری، توجه به نژادهای اسب اصیل و گردشگری اسب‌های داخلی می‌تواند در آینده ورزش سوارکاری و صنعت اسب تأثیرگذار باشد.

ذوالفقاری، نویخت رمضانی و نادری نسب (۱۴۰۰) در تحقیقی با عنوان تدوین چارچوب مفهومی توسعه اقتصادی باشگاه‌های لیگ برتر فوتبال ایران، نشان داند که چارچوب تحلیلی ارائه شده، شامل ۱۶ منظر کلی توسعه اقتصادی باشگاه‌های لیگ برتر است. همچنین بر اساس

نتیجه‌گیری بر اساس یافته‌های تحقیق توسعه اقتصادی باشگاه‌های لیگ برتر فوتبال از طریق بازنگری و اصلاح سیاست‌های اجرایی ورزش قهرمانی، به ویژه قوانین نظام باشگاهداری، بازار نقل و انتقالات و ساختار رقابت لیگ زمینه‌سازی و بسترسازی می‌شود و با پیاده‌سازی نظام مدیریت راهبردی خردمندانهای مدیریت استعداد، ذی‌نعمان، بازاریابی، مالی و اجرایی باشگاه نیز ارتقا می‌یابند و هم‌افزاتر می‌شوند. سپس این موج تغییر سبب ارتقای عملکرد تجاری- ورزشی- اجتماعی باشگاه می‌شود و با افزایش سرمایه مالی و اثربخشی مدیریت مالی باشگاه، سبب پایداری اقتصادی باشگاه در شرایط مختلف می‌شود.

تحقیقات خارجی

لوملی، ویلسون و رمچاندانی (۲۰۱۷) در تحقیقی با عنوان به سوی مدلی برای سنجش عملکرد اقتصادی کل نگر باشگاه‌های فوتبال حرفه‌ای نشان دادند که بر اساس دوره زمانی عملکرد کلی، اکثر باشگاه‌ها با استفاده از ترکیبی از شاخص‌های مالی و ورزشی اندازه‌گیری می‌شود که با بهبود شرایط اقتصادی، عملکرد بهتر و نتیجه‌گیری مناسبی برای باشگاه‌ها رقم خواهد خورد. ترتویلیانو و همکاران^۱ (۲۰۱۹) در تحقیقی با عنوان مدیریت ورزش در اقتصاد در حال ظهور: اندازه تیم مجهز، هزینه‌ها و نتایج- مورد لیگ فوتبال بزرگ، نشان داده شد که بین تعداد ورزشکاران در فهرست تیم ملی و موقعیت باشگاه در جدول، ارتباطی وجود ندارد اما بین سرمایه‌گذاری در باشگاه انجام داده‌اند، دارای رتبه‌های بالاتری در جدول لیگ نیز بوده‌اند. ریکین^۲ (۲۰۲۱) در تحقیقی با عنوان جنبه‌های مالی و اقتصادی صنعت فوتبال حرفه‌ای: تحلیل روندها و چشم‌اندازهای توسعه، نشان دادند که در نتیجه فرایندهای جهانی شدن، ایجاد یک قهرمانی تمام عیار "سوپرلیگ" از باشگاه‌های برتر با بیشترین فرصت‌های مالی و همچنین ظهور پدیده چند مرکزیتی در صنعت جهانی فوتبال، سناریوهای پیش‌بینی تدوین شده چشم‌انداز صنعت فوتبال برای اثبات جنبه‌های مالی و اقتصادی عملکرد بهتر باشگاه‌ها و بازار نقل و انتقالات بازیکنان

1. Tertuliano et al
2. Reikin, B

را می‌توان در آینده و در عمل، برای ارزیابی پتانسیل، اثربخشی هزینه‌ها و تدوین راهبردها برای لیگ‌ها و باشگاه‌های حرفه‌ای فوتبال مورد استفاده قرار داد.

باتمونخ^۱ (۲۰۲۱) در تحقیقی با عنوان نقش فوتبال در تجارت و اقتصاد بین‌المللی، در مطالعه حاضر رویدادهای کلیدی و انجمن‌ها و سازمان‌های برتر صنعت فوتبال شناسایی شده و نقش آنها فراتر از زمین‌های بازی مشاهده می‌شود. همچنین نقش صنعت فوتبال در تحولات اقتصادی و مالی ملت‌ها، برندها و سازمان‌ها و افراد برجسته می‌شود. نمودار جامعی ترسیم شده است که ساختاری جامع از صنعت فوتبال جهانی را ارائه می‌دهد که چگونه توسعه اقتصادی این باشگاه‌ها و درآمدزایی در آنها صورت می‌پذیرد و همچنین منابع کلیدی درآمد و هزینه‌ها را مشخص می‌کند. این مطالعه برای محققان علاقه‌مند به اقتصاد ورزش و توسعه اقتصادی پایدار از طریق ورزش مهم است.

علیاف و همکاران^۲ (۲۰۲۱) در تحقیقی با عنوان تجزیه و تحلیل کارایی فعالیت‌های مالی و اقتصادی باشگاه‌های فوتبال روسیه، با تجزیه و تحلیل انجام شده نشان دادند که با رویکرد شایسته، به ویژه در موضوعات محبوبیت ورزش، برنده لیگ و باشگاه، مشتری‌مداری و استفاده از ضریب انحصار محصول، پرستنل واجد شرایط و همچنین فعالیت سرمایه‌گذاری و نوآوری از جمله در بحث تربیت پرسنل ورزشی، صنعت ورزش حرفه‌ای را می‌توان به عنوان یک ابزار سرمایه‌گذاری و تبلیغاتی مؤثر در نظر گرفت که هم به صورت پولی و هم در قالب تصویر و تأثیر اجتماعی قابل توجه می‌تواند درآمدزایی داشته باشد.

روش تحقیق

پژوهش حاضر با توجه به ماهیت موضوع و اهداف پژوهش به صورت کیفی و مبتنی بر نظریه برخاسته از داده‌ها^۳ است. در این مطالعه متناسب با هدف پژوهش از روش نظام‌مند استفاده شد که با توجه به سایر روش‌ها، تجویزی‌تر است و رهیافت منتخب به نظریه پردازی داده‌بنیاد، بر ضرورت

1. Batmunkh, E
2. Aliev et al
3. Grounded Theory

استفاده چندگانه مشخص به منظور تحلیل داده‌ها کمک می‌کند که عبارت‌ند از کدگذاری باز^۱، محوری^۲ و گزینشی^۳ که در پایان بر ارتقای یک الگوی پارادایمی یا یک تصویر واضح از الگوی شده تأکید می‌شود. در کدگذاری باز، داده‌ها شکسته می‌شوند. سپس، به لحاظ مفهومی گروه‌بندی می‌شوند و مقوله‌ها و ویژگی‌های آنها تولید می‌شوند. در این مرحله از کدگذاری، گردآوری آزاد داده‌ها تا زمانی ادامه پیدا می‌کند که اثرهای مقوله محوری نمودار شود. کدگذاری انتخابی نیز به معنی محدود کردن کدگذاری به آن دسته از متغیرهایی است که به متغیر محوری مربوط هستند. به عبارتی، زمانی که مقوله محوری نمودار شد، کدگذاری انتخابی آغاز می‌شود و مصاحبه‌ها در جهت متغیر محوری کدگذاری می‌شوند.

جامعه آماری پژوهش شامل متخصصین حوزه بازاریابی و درآمدزایی، اقتصاددانان ورزشی، اساتید متخصص امر، بازاریاب‌های ورزشی و رؤسا و نایب‌رئیسان سازمان‌های ورزشی، مخصوصاً فدراسیون سوارکاری، مدیران، کارشناسان اداره کل تربیت بدنی ورزش و مدیران صفت و ستادی فدراسیون‌ها انتخاب شدند. در نهایت نمونه ۱۶ نفری از این افراد انتخاب شدند. روش نمونه‌گیری به صورت هدفمند و از نوع قضاوتی بود. به منظور رعایت کردن اصول و ضوابط اخلاقی در پژوهش حاضر، در مرحله اول اهداف و ضرورت انجام پژوهش قبل از آغاز مصاحبه‌ها برای مصاحبه‌شوندگان در پژوهش توضیح داده شد. در ادامه تمامی شرکت‌کنندگان در پژوهش حاضر، با رضایت شخصی و آشنای اوایله با موضوع مورد مطالعه پژوهش در آن شرکت کردند. بدین منظور از ۱۶ مصاحبه‌ای که با شرکت‌کنندگان در پژوهش انجام گرفت، تعداد ۱۳ مصاحبه، با اجازه مصاحبه‌شوندگان به صورت کامل ضبط و تعداد ۳ مصاحبه نیز با اجازه آنان به وسیله قلم بر روی کاغذ نوشته شد. همچنین به شرکت‌کنندگان در پژوهش اجازه داده شد تا هر زمان که تمایل داشتند، از ادامه مصاحبه از انصراف دهند. علی‌رغم بیان این موضوع، هیچ کدام از مصاحبه‌شوندگان در زمان انجام مصاحبه، انصراف ندادند و همه مصاحبه‌ها با موفقیت انجام شد. در نهایت مصاحبه‌ها به صورت نیمه‌ساختاریافته و تا اشباع نظری (مصاحبه شماره ۱۶) انجام شد. پس از پایان هر مصاحبه، مصاحبه‌ها به صورت کامل تایپ شدند و کدگذاری باز، محوری و

-
1. Open Coding
  2. Axial Coding
  3. Selective Coding

انتخابی توسط نرم افزار مکس کیودا ۲۰۲۰ صورت گرفت. مطابق با نظریه استراس و کورین (۱۹۹۸)، ضمن تعیین پدیده محوری، کدها و مقالات استخراج شده در شرایط علی، زمینه‌ای، مداخله‌گر، راهبردها و پیامدها جای گذاری شدند و با کدگذاری انتخابی، ارتباط بین این عوامل تعیین شد. چهار معیار (مقبولیت، انتقال‌پذیری، تأیید‌پذیری و قابلیت اطمینان) برای پژوهش کیفی است و معیارهایش با چهار معیار متعارف در پژوهش کمی (روایی درونی و بیرونی، پایایی و عینیت) پیوند داده شده‌اند که این چهار معیار، در پژوهش حاضر بررسی و تأیید شدند (گویا و لینکن، ۱۹۹۴). بدین منظور برای اعتبار از منابع موجود، ارسال متن مصاحبه، کدهای استخراج شده برای برخی از شرکت‌کنندگان در پژوهش ارسال و از نظرات آنان استفاده شد. به منظور انتقال-پذیری، از طریق مستندسازی برای دیگر محققین، گزارش جمعیت‌شناختی، تجربه نمونه‌ها و گزارش محیط پژوهش استفاده شد. به منظور قابلیت اعتماد، از درصد توافق بین دو کدگذار استفاده شد و درصد توافق طبق جدول (۱)، ۸۳٪ گزارش شد.

$$\text{درصد پایایی} = \frac{\text{تعداد توافقات}}{\text{تعداد کل کدها}} \times 100$$

جدول ۱. نتایج بررسی پایایی دو کدگذار

شماره مصاحبه	تعداد کل کدها	تعداد توافقات	تعداد عدم توافقات	درصد پایایی
۳	۳۳	۱۴	۷	٪ ۸۴/۸۲
۶	۳۴	۱۵	۷	٪ ۸۸/۲۴
۱۲	۳۰	۱۳	۶	٪ ۸۶/۶۷
کل	۹۷	۴۲	۲۰	٪ ۸۶/۵۶

درنهایت به منظور تأیید‌پذیری پژوهش، از نظرات چند نفر از اساتید گروه مدیریت ورزشی که خارج از فرایند مصاحبه‌ها بودند، استفاده شد و نظرات آنان اعمال گردید.

یافته‌های تحقیق

با این وجود تعداد ۵۵ کد باز بدون مشابهت و تکرار در غالب ۱۰ کد محوری، عوامل فرهنگی، عوامل مدیریتی، عوامل قانونی-پژوهشی، عوامل ساختاری، عوامل زیرساختی، عوامل اجرایی، عوامل بازاریابی، عوامل توسعه‌ای، عوامل اصلاحی و عوامل خدماتی، در غالب ۳ کد گزینشی بهبود سیاست‌گذاری، بهبود ورزشی و بهبود عملکردی، به عنوان عوامل مؤثر بر توسعه فرهنگی-اقتصادی ورزش سوارکاری با رویکرد اقتصاد مقاومتی شدند. کدهای باز، محوری و گزینشی در جدول (۲) نمایش داده شده است:

جدول ۲. کدهای باز، محوری و گزینشی شناسایی عوامل مؤثر بر توسعه فرهنگی-اقتصادی ورزش سوارکاری با رویکرد اقتصاد مقاومتی

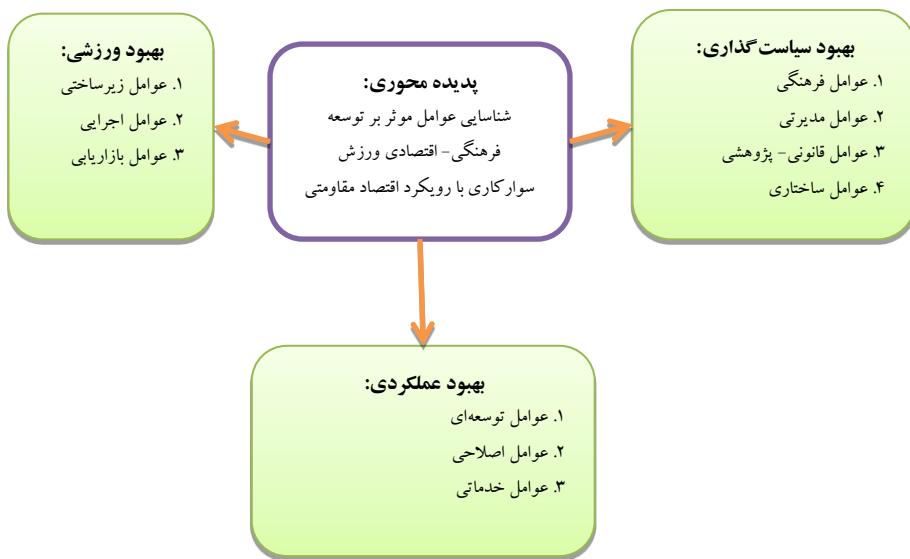
مفهوم محوری	کد گذاری گزینشی	کد گذاری محوری	کد گذاری باز
شناختی عوامل مزبور بر توسعه فرهنگی- اقتصادی ورزش	بهبود سیاست‌گذاری	عوامل فرهنگی	معرفی بیشتر رشته سوارکاری در قالب کتاب و بروشورهای تبلیغاتی
			ارائه مستندات و برنامه‌های آموزشی سوارکاری در بستر رسانه
			ارائه فعالیت‌های فرهنگ‌سازانه، نظریه ارائه تاریخچه سوارکاری و سوارکاری ایران در سطح باشگاه‌های آموزشی
		عوامل مدیریتی	اشاعه فرهنگ سنتی سوارکاری و اهمیت آن در میان اقوام ایرانی
			طراحی راهبرد راهبرد خصوصی سازی سوارکاری کشور
			طراحی نظام باشگاه‌داری حرفة‌ای و وابسته‌های اقتصادی آن

مفهوم محوری	کد گذاری گزینشی	کد گذاری محوری	کد گذاری باز
عوامل قانونی- پژوهشی	عوامل قانونی- پژوهشی		طراحی قوانین اقتصادی و رفع موانع حقوقی و سیاسی توسط مسئولین
			طراحی قوانین سیاسی و حقوقی جهت توسعه فروش امتیازات پخش خارجی
			الزام عمل به اصل ۴۴ قانون اساسی در واگذاری نهادهای ورزشی
			اجرای تحقیقات گسترش علمی و پژوهشی راهکارهای توسعه اقتصادی
			تحقیق و پژوهش بیشتر در زمینه تقویت و پیوند ژنتیک اسب ایرانی و نژادهای برتر
	عوامل ساختاری		اختصاص بودجه کلان جهت افزایش سرانه تسهیلات ورزشی به ازای هر نفر
			افزایش سرانه فدراسیون و همچنین باشگاههای سوارکاری
			توسعه باشگاههای حرفه‌ای کشور با استفاده از مطالعه تطبیقی با کشورهای پیشرفته
			هماهنگی قوای سه‌گانه جهت برطرف کردن مشکلات و همچنین توسعه باشگاههای سوارکاری کشور
			انتخاب و انتصاب نیروی انسانی سیاست‌گذار دارای سابقه سوارکاری در وزارت ورزش و فدراسیون
	بهبود ورزشی	عوامل زیرساختی	نظرارت بنیادین و اصولی وزارت ورزش بر فدراسیون و همچنین فدراسیون بر امورات باشگاهها
			طراحی برنامه و راهبرد مناسب بلندمدت برای حرفه‌ای شدن در هر باشگاه
			طراحی زمین مناسب برای هر باشگاه جهت حرفه‌ای سازی باشگاهها
			جذب اسپانسر/پشتیبان و حامی مالی برای باشگاه جهت کسب درآمد لازم برای باشگاه

مفهوم محوری	کد گذاری گزینشی	کد گذاری محوری	کد گذاری باز
عوامل اجرایی	عوامل اجرایی		بهره‌گیری از نیروی صحنه‌گذاری چهره‌های معروف و پیش‌کسوتان
			توجه بیشتر به خوراک اسب و فراهم آوردن زمینه‌های تولید
			استفاده از گروه داوری مناسب برای مسابقات
			نظم و انضباط در اجرای مسابقات سوارکاری
			پشتیبانی مسابقات و تیم‌های ورزشی
	عوامل بازاریابی		کیفیت سوارکاران و کادر فنی تیم‌های ورزشی
			ایجاد بسترها برای از تجهیزات به روز اجرایی و ورزشی
			سطح و شدت مسابقات لیگ و رقابت نزدیک تیم‌های ورزشی به خصوص صدر جدول
			فروش سهام باشگاه‌ها به هواداران از طریق بورس/بهازار ...
			تأسیس فروشگاه‌های زنجیره‌ای باشگاه در مناطق بومی برای فروش محصولات مختلف
عملکردی	عوامل بازاریابی		راه‌اندازی مدارس و آموزشگاه‌های سوارکاری زیرمجموعه باشگاه
			استفاده از شیوه‌های نوین بازاریابی برای فروش بلیت
			عضویت هواداران به باشگاه‌ها حتی با حق عضویت پایین
			افزایش کیفیت و کیمیت محصولات ورزشی برای باشگاه‌های سوارکاری
			در نظر گرفتن مسیرهای مالی خرید و فروش کالای ورزش سوارکاری
			توسعه باشگاه‌های حرفه‌ای سوارکاری در بعد کیمیت و کیفیت هواداران نظری جنسیت
			رشد خصوصی باشگاه‌های سوارکاری و رفع موانع مربوط به آن

مفهوم محوری	کد گذاری گزینشی	کد گذاری محوری	کد گذاری باز
			ارائه طرح های تشویقی و مالیاتی بهتر و بیشتر برای جذب پشتیبان و حضور پررنگ تر شرکت ها
			افزایش نهادهای حمایتی از سوارکاری
			استقرار مدیران ورزشی جهت توسعه اقتصادی باشگاهها
			ایجاد سعادت رسانه ای جهت پیشبرد اهداف بین المللی اقتصادی باشگاهها
عوامل اصلاحی			درنظر گرفتن شاخص های اقتصادی سوارکاری برای باشگاهها
			توسعه علمی پژوهشی باشگاه های سوارکاری بر اساس رشد اقتصادی روز دنیا
			ایجاد سازو کارهای بین المللی جهت برقرار کردن حق پخش تلویزیونی
			تدوین دستورالعمل های مالی قوی اجرایی برای باشگاه های ورزشی
			در نظر گرفتن یارانه جهت حمایت پشتیبان های ورزشی باشگاهها
عوامل خدماتی			ارائه اطلاعات و پایگاه اطلاعاتی قوی برای خرید هواداران
			ارائه خدمات پس از فروش مطمئن به خریداران باشگاه های ورزشی
			استفاده از روش های به روز برای خدمات ورزشی
			ارائه ضمانت جهت محصولات ورزشی باشگاهها
			به وجود آوردن منابعی تخصصی برای معرفی بازی ها، باشگاه ها و سوارکاران
			پیگیری سفارش هواداران یا خریداران ورزشی باشگاه از طریق باشگاه

الگوی نهایی شناسایی عوامل مؤثر بر توسعه فرهنگی-اقتصادی ورزش سوارکاری با رویکرد اقتصاد مقاومتی در شکل (۱) نمایش داده است:

شکل ۱. الگوی نهایی شناسایی عوامل مؤثر بر توسعه فرهنگی-اقتصادی ورزش سوارکاری با رویکرد اقتصاد مقاومتی

بحث و نتیجه‌گیری

هدف کلی از انجام این پژوهش، شناسایی عوامل مؤثر بر توسعه فرهنگی-اقتصادی ورزش سوارکاری با رویکرد اقتصاد مقاومتی است. بر اساس نتایج تحلیل داده‌های کیفی حاصل از مصاحبه، تحلیل عوامل مؤثر بر توسعه فرهنگی-اقتصادی ورزش سوارکاری در قالب ۳ کد گزینشی، ۱۰ کد محوری و ۵۵ کدباز است. نتایج به دست آمده ۳ مفهوم بهبود سیاست‌گذاری، بهبود ورزشی و بهبود عملکرده را با دربرداشتن عواملی نظیر عوامل فرهنگی، عوامل مدیریتی، عوامل قانونی-پژوهشی، عوامل ساختاری، عوامل زیرساختی، عوامل اجرایی، عوامل بازاریابی، عوامل توسعه‌ای، عوامل اصلاحی و عوامل خدماتی در ارتباط با عوامل مؤثر بر توسعه فرهنگی-اقتصادی ورزش سوارکاری با رویکرد اقتصاد مقاومتی شناسایی شدند. نتایج هم‌سو با نتایج

یافته‌های ذوالفقاری، نوبخت رمضانی و نادری نسب (۱۴۰۰)، چوری، رضوی و دوستی (۱۴۰۰)، علی‌اف و همکاران^۱ (۲۰۲۱)، ریکین^۲ (۲۰۲۱)، ترتویانو و همکاران^۳ (۲۰۱۹) و شیروی و رضایی دولت‌آبادی (۲۰۱۶) است. ریکین (۲۰۲۱) نشان داد که در نتیجه فرایندهای جهانی شدن، ایجاد یک قهرمانی تمام‌عیار "سوپرلیگ" از باشگاه‌های برتر با بیشترین فرصت‌های مالی و همچنین ظهور پدیده چندمرکزیتی در صنعت جهانی فوتبال، سناریوهای پیش‌بینی تدوین شده چشم‌انداز صنعت فوتبال برای اثبات جنبه‌های مالی و اقتصادی عملکرد بهتر باشگاه‌ها و بازار نقل و انتقالات بازیکنان را می‌توان در آینده و در عمل برای ارزیابی پتانسیل، اثربخشی هزینه‌ها و تدوین راهبردها برای لیگ‌ها و باشگاه‌های حرفه‌ای فوتبال مورد استفاده قرار داد. همچنین علی‌اف و همکاران (۲۰۲۱) نشان دادند که با رویکرد شایسته، به ویژه در موضوعات محبویت ورزش، بند لیگ و باشگاه، مشتری‌داری و استفاده از ضریب انحصار محصول، کارکنان واجد شرایط و همچنین فعالیت سرمایه‌گذاری و نوآوری، از جمله در بحث تربیت پرسنل ورزشی، صنعت ورزش حرفه‌ای را می‌توان به عنوان یک ابزار سرمایه‌گذاری و تبلیغاتی مؤثر در نظر گرفت که هم به صورت پولی و هم در قالب تصویر و تأثیر اجتماعی قابل توجه، می‌تواند در آمدزایی داشته باشد. چوری، رضوی و دوستی (۱۴۰۰) نیز نتایج نشان دادند که ایجاد نظام یکپارچه در سازمان‌های متولی صنعت اسب و رشته سوارکاری، توجه به تزاده‌های اسب اصیل و گردشگری اسب‌های داخلی می‌تواند در آینده ورزش سوارکاری و صنعت اسب تأثیرگذار باشد. علاوه بر این ذوالفقاری، نوبخت رمضانی و نادری نسب (۱۴۰۰) در تحقیقی نتایج نشان دادند که توسعه فرهنگی- اقتصادی باشگاه‌ها، از طریق بازنگری و اصلاح سیاست‌های اجرایی ورزش قهرمانی، به ویژه قوانین نظام باشگاه‌داری، بازار نقل و انتقالات و ساختار رقابت لیگ زمینه‌سازی و بسترسازی می‌شود و با پیاده‌سازی نظام مدیریت راهبردی خرد نظام‌های مدیریت استعداد، ذی‌نعمان، بازاریابی، مالی و اجرایی باشگاه نیز ارتقا می‌یابند و هم‌افزاتر می‌شوند. سپس این موج تغییر سبب ارتقای عملکرد تجاری- ورزشی- اجتماعی باشگاه می‌شود و با افزایش سرمایه مالی و اثربخشی مدیریت مالی باشگاه سبب پایداری سازی اقتصادی باشگاه در شرایط مختلف می‌شود. همچنین ترتویانو و همکاران (۲۰۱۹) در

1. Aliev et al

2. Reikin, B

3. Tertuliano et al

تحقیقی با عنوان مدیریت ورزش در اقتصاد در حال ظهر اندازه تیم، هزینه‌ها و نتایج- مورد لیگ فوتبال بزرگ، نشان داده شد که بین تعداد ورزشکاران در فهرست تیم ملی و موقعیت باشگاه در جدول، ارتباطی وجود ندارد اما بین سرمایه‌گذاری در باشگاه فوتبال و طبقه‌بندی در لیگ، ارتباط وجود دارد و تیم‌هایی که سرمایه‌گذاری زیادی در باشگاه انجام داده‌اند، دارای رتبه‌های بالاتری در جدول لیگ نیز بوده‌اند. شیروی و رضایی دولت آبادی (۲۰۱۶) نیز طبق نتایج نشان دادند که بهبود صنعت و ایجاد فرهنگ خرید کالاهای تولید داخلی و حمایت اساسی دولت از تولید کنندگان باعث عرضه کالاهای با قیمت مناسب و رقابت با کالاهای مشابه خارجی می‌شود و از طرف دیگر برنامه‌های فرهنگی که بیانگر کشوری پرورونق هستند، مردم را به خرید کالاهای ایرانی تشویق می‌کند. که اداره کل ورزش و امور جوانان و همچنین فدراسیون سوارکاری با ارائه خدمات بهتر و ایجاد امکانات رفاهی در میادین سوارکاری رضایتمندی و به دنبال آن حضور مجدد تماشاگران را در این میادین فراهم سازند تا تماشاگران با شور و شوق خاص در این میادین حضور به عمل رسانده و اوقات خوب و خوشی را در این میادین سپری نمایند.

عوامل تأثیرگذار بر توسعه فرهنگی - اقتصادی ورزش سوارکاری با رویکرد اقتصاد مقاومتی، عواملی هستند که بر پدیده مرکزی تأثیر می‌گذارند، این عوامل تأثیرگذار مشتمل بر سه کد گزینشی بهبود سیاست‌گذاری، بهبود ورزشی و بهبود عملکردی است. اولین عوامل تأثیرگذار بر توسعه فرهنگی- اقتصادی ورزش سوارکاری با رویکرد اقتصاد مقاومتی، بهبود سیاست‌گذاری است که مشتمل بر چهار کد محوری عوامل فرهنگی، عوامل مدیریتی، عوامل قانونی- پژوهشی و عوامل ساختاری است. کد محوری عوامل فرهنگی، مشتمل بر چهار کد باز فرعی معرفی بیشتر رشته سوارکاری در قالب کتاب و بروشورهای تبلیغاتی، ارائه مستندات و برنامه‌های آموزشی سوارکاری در بستر رسانه، ارائه فعالیت‌های فرهنگ‌سازانه نظیر ارائه تاریخچه سوارکاری و سوارکاری ایران در سطح باشگاه‌های آموزشی و اشاعه فرهنگ ستی سوارکاری و اهمیت آن در میان اقوام ایرانی است. کد محوری عوامل مدیریتی، مشتمل بر پنج کد باز طراحی راهبرد خصوصی‌سازی سوارکاری کشور، طراحی نظام باشگاه‌داری حرفه‌ای و وایسته‌های اقتصادی آن، اصلاح الگوی مصرف و صرفه‌جویی در نهادهای ورزشی، انتصاب مدیران سوارکاری قوی در رأس مدیریت باشگاه‌ها و نیاز به هماهنگی بیشتر در رسیدگی به امور ورزش و توسعه بین نهادهای

متولی است. کد محوری عوامل قانونی- پژوهشی، مشتمل بر پنج کد باز طراحی قوانین اقتصادی و رفع موانع حقوقی و سیاسی توسط مسئولین، طراحی قوانین سیاسی و حقوقی جهت توسعه فروش امتیازات پخش خارجی، الزام عمل به اصل ۴۴ قانون اساسی در واگذاری نهادهای ورزشی، اجرای تحقیقات گسترشده علمی و پژوهشی راهکارهای توسعه اقتصادی و تحقیق و پژوهش بیشتر در زمینه تقویت و پیوند ژنتیک اسب ایرانی و نژادهای برتر است. کد محوری عوامل ساختاری، مشتمل بر شش کد باز فرعی اختصاص بودجه کلان جهت افزایش سرانه تسهیلات ورزشی به ازای هر نفر، افزایش سرانه فدراسیون و همچنین باشگاههای سوارکاری، توسعه باشگاههای حرفه‌ای کشور با استفاده از مطالعه تطبیقی با کشورهای پیشرفته، هماهنگی قوای سه‌گانه جهت برطرف کردن مشکلات و همچنین توسعه باشگاههای سوارکاری کشور، انتخاب و انتصاب نیروی انسانی سیاست‌گذار دارای سابقه سوارکاری در وزارت ورزش و فدراسیون و نظارت بنیادین و اصولی وزارت ورزش بر فدراسیون و همچنین فدراسیون بر امورات باشگاهها است. طبق نتایج حاصل مدیریت با درنظر گرفتن یک سری تجدید نظرها در الگوهای مصرف و همچنین ایجاد تدابیری در هدایت و پیشبرد امور فدراسیون و باشگاهها، توان با رویکرد اقتصاد مقاومتی می‌تواند اثرگذاری مستقیمی بر توسعه درآمدزایی داشته باشد.

دومین عوامل تأثیرگذار بر توسعه فرهنگی- اقتصادی ورزش سوارکاری با رویکرد اقتصاد مقاومتی، بهبود ورزشی است که مشتمل بر سه کد محوری عوامل زیرساختی، عوامل اجرایی و عوامل بازاریابی است، کد محوری عوامل زیرساختی، مشتمل بر پنج کد باز طراحی برنامه و راهبرد مناسب بلندمدت برای حرفه‌ای شدن در هر باشگاه، طراحی زمین مناسب برای هر باشگاه جهت حرفه‌ای سازی باشگاهها، جذب پشتیبان و حامی مالی برای باشگاه جهت کسب درآمد لازم برای باشگاه، بهره‌گیری از نیروی صحه‌گذاری چهره‌های معروف و پیش‌کسوتان و توجه بیشتر به خوراک اسب و فراهم آوردن زمینه‌های تولید است. کد محوری عوامل اجرایی، مشتمل بر شش کد باز استفاده از گروه داوری مناسب برای مسابقات، نظم و انضباط در اجرای مسابقات سوارکاری، پشتیبانی مسابقات و تیم‌های ورزشی، کیفیت سوارکاران و کادر فنی تیم‌های ورزشی، ایجاد بسترها برای تجهیزات بهره‌وری از تجهیزات به روز اجرایی و ورزشی و سطح و شدت مسابقات لیگ و رقابت نزدیک تیم‌های ورزشی، به خصوص صدر جدول است. کد محوری عوامل بازاریابی،

مشتمل بر هفت کد باز؛ فروش سهام باشگاهها به هواداران از طریق بورس و ... تأسیس فروشگاه‌های زنجیره‌ای باشگاه در مناطق بومی برای فروش محصولات مختلف، راهاندازی مدارس و آموزشگاه‌های سوارکاری زیرمجموعه باشگاه، استفاده از شیوه‌های نوین بازاریابی برای فروش بلیت، عضویت هواداران به باشگاه‌ها حتی با حق عضویت پایین، افزایش کیفیت و کمیت محصولات ورزشی برای باشگاه‌های سوارکاری و در نظر گرفتن مسیرهای مالی خرید و فروش کالای ورزش سوارکاری است. در نتیجه می‌توان دریافت که ورزش و پیش‌نیازهای آن باید برای رونق چرخه درآمدزایی دستخوش تغییر قرار گیرد، به گونه‌ای که امکانات و زیرساخت‌های به روز به کار گرفته شود تا به کمک روش‌های نوین بازاریابی بتوان شاهد تحول در درآمدزایی بود.

سومین عوامل تأثیرگذار بر توسعه فرهنگی- اقتصادی ورزش سوارکاری با رویکرد اقتصاد مقاومتی، بهبود عملکردی است که مشتمل بر سه کد محوری عوامل توسعه‌ای، عوامل اصلاحی و عوامل خدماتی است. کد محوری عوامل توسعه‌ای، مشتمل بر شش کد باز توسعه باشگاه‌های حرفه‌ای سوارکاری در بعد کمیت و کیفیت هواداران نظری جنسیت، رشد خصوصی باشگاه‌های سوارکاری و رفع موانع مربوط به آن، ارائه طرح‌های تشویقی و مالیاتی بهتر و بیشتر برای جذب پشتیبان و حضور پررنگ‌تر شرکت‌ها، افزایش نهادهای حمایتی از سوارکاری، استقرار مدیران ورزشی جهت توسعه اقتصادی باشگاهها و ایجاد سعاد رسانه‌ای جهت پیشبرد اهداف بین‌المللی اقتصادی باشگاه‌ها است. کد محوری عوامل اصلاحی، مشتمل بر پنج کد باز در نظر گرفتن شاخص‌های اقتصادی سوارکاری برای باشگاهها، توسعه علمی- پژوهشی باشگاه‌های سوارکاری بر اساس رشد اقتصادی روز دنیا، ایجاد سازوکارهای بین‌المللی جهت برقرار کردن حق پخش تلویزیونی، تدوین دستورالعمل‌های مالی قوی اجرایی برای باشگاه‌های ورزشی و در نظر گرفتن یارانه جهت حمایت پشتیبان‌های ورزشی باشگاه‌ها است. کد محوری عوامل خدماتی، مشتمل بر شش کد باز؛ ارائه اطلاعات و پایگاه اطلاعاتی قوی برای خرید هواداران، ارائه خدمات پس از فروش مطمئن به خریداران باشگاه‌های ورزشی، استفاده از روش‌های به روز برای خدمات ورزشی، ارائه ضمانت جهت محصولات ورزشی باشگاه‌ها، به وجود آوردن منابعی تخصصی برای معرفی بازی‌ها، باشگاه‌ها و سوارکاران و پیگیری سفارش هواداران یا خریداران ورزشی باشگاه از طریق باشگاه است. در نهایت با تدبیر مناسب و ارائه مشوق‌های حضوری، حضور حامیان و ایجاد رقابت

در بین آنها با در نظر گرفتن حمایت‌های لازم می‌تواند باعث افزایش حضور حامیان گردد، از طرفی با تحقیق و پژوهش بیشتر و آشنایی با علم روز دنیا و ارائه خدمات مناسب در حد و اندازه کشورهای پیشرو می‌توانیم افزایش رضایت جامعه سوارکاری را به دنبال داشته باشیم. در نهایت با توجه به نتایج حاصل از پژوهش، پیشنهاد می‌شود در وهله اول مسئولین ورزشی و مدیران باشگاه‌های کشور در جهت برنامه‌ریزی راهبردی و ارائه تدبیر مناسب برای هزینه‌های جاری، راهکارهایی را تدارک بینند. همچنین مسئولین و مدیران باشگاه‌ها با ارائه خدمت مناسب به جامعه سوارکاری و ارائه فعالیت‌های فرهنگی و مشوق‌های حضوری برای حامیان ورزشی، به برگزاری هر چه بهتر این رقابت‌ها کمک نمایند.

فهرست منابع

- ترکزاده، جعفر، جهانی، جعفر، عباسی، و توضیح. (۱۴۰۰). طراحی چارچوبی برای تحقق اقتصاد مقاومتی در آموزش و پرورش. *فصلنامه پژوهش در مسائل تعلیم و تربیت اسلامی*, ۲۹(۵۳)، ۲۶۳-۲۹۷.
- چوری، رضوی، و دوستی. (۱۴۰۰). شناسایی عوامل مؤثر بر آینده ورزش سوارکاری. *پژوهشنامه مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی*.
- خزائی، ع؛ هنری، ح و شهلا بی باقری، ج. (۱۳۹۷). "شناسایی چالش‌های پیاده‌سازی اقتصاد مقاومتی در صنعت ورزش کشور"، *مطالعات مدیریت ورزشی*، شماره ۴۹، دوره ۱۰، ص ۷۸-۵۹.
- ذوق‌فاری، مظاہر، نویخت رمضانی، و نادری نسب. (۱۴۰۰). تدوین چارچوب مفهومی توسعه اقتصادی باشگاه‌های لیگ برتر فوتبال ایران. *فصلنامه علوم ورزش*، ۱۳(۴۲)، ۱۴۹-۱۶۴.
- سیف، ا؛ عزتی، م؛ دهقان، ن و محمد میرزایی، ح. (۱۳۹۹). "تبیین گفتمان ولایت‌فقیه در حوزه جهاد اقتصادی مبتنی بر اقتصاد مقاومتی با استفاده از روش ساختاری تفسیر"، *فصلنامه علمی مطالعات بین‌رشته‌ای دانش راهبردی*، سال دهم، شماره ۳۸، ص ۳۶۲-۳۳۱.
- عبدلی، ب. (۱۳۹۳). "مبانی روانی-اجتماعی تربیت‌بدنی و ورزش"، *بامداد کتاب*، ص ۱-۱۸۴.
- قربانی، م؛ رسولی، م و صفری، ح. (۱۳۹۵). "الگویی برای توسعه مقاومت در اقتصاد ورزشی ایران"، مقاله ارائه شده در پنجمین کنگره/همایش ملی اقتصاد ورزشی، کرمانشاه، ایران.
- Aliev, A. A., Litvishko, O. V., Yusifova, A. I., & Fateeva, A. A. (2021). Analysis of the efficiency of financial and economic activities of russian football clubs. *Vestnik Universiteta*, (5), 85-92.
- Batmunkh, E. (2021). Role of Football in International Business and Economy. *Management Science and Business Decisions*, 1(2), 39-56.
- FEI. 2012. Equestrian & Games. Available: <http://www.horsesport.org/events/games>. Accessed 16 October 2012.
- Krkon, I., Zeytonle, H., Asadi, H. (2013). The Effect of Horse Racing Sport Event on the Development of Sport Tourism in Golestan Province. *New Trends in Sport Management*, 1 (2), 9-17 [Persian].
- Moladust, K., Moghassas, R. (2015). Providing ways for development of Caspian horse industry; core responsibilities. *Journal of Veterinary and Health*, 25-29 [Persian].
- Reikin, B. (2021). Financial and economic aspects of professional football industry: trends analysis and development prospects. *Financial and credit activity problems of theory and practice*, 1(36), 471-480.
- Smyth, G. B., Dagley, K. (2015). Demographics of Australian horse owners: results from an internet-based survey, *Australian veterinary journal*, 93 (12): 433-438.
- Tertuliano, I. W., Lima, E. M. R., Oliveira, V., Santana, B. A., Pavlović, V., & Machado, A. A. (2019). Sport management in Emerging Economy: Squad size, Expenses and Results– Case of the Brazilian Football League. *Management: Journal of Sustainable Business and Management Solutions in Emerging Economies*. 17(2).342-256.

Wikner, J & Backstrand, J. (2018). Triadic perspective on customization and supplier interaction in customer driven manufacturing, *Production & Manufacturing Research*, 6(1), 3-25.

Winand, M., Zintz, T., Scheerder, J. (2010). A Financial Management Tool for Sport Federations, University of Stirling, 4(7), 387-403.

Identifying Factors Affecting Cultural-Economic Development Equestrian Sports with a Resistance Economy Approach

Ali Akbar Hasanpour Haidari¹ | Seyyed Hossein Alavi² |

Mohammad Sanaei³

Abstract

The aim of the current research was to identify the factors influencing the cultural-economic development of equestrian sport with the approach of resistance economy. The present research method is qualitative and based on data-based theory. The statistical population of the research included experts in the field of marketing and income generation, sports economists, specialist professors, sports marketers and presidents and vice presidents of sports organizations, especially equestrian federations, managers, experts of the General Department of Sports Physical Education, and line and staff managers of federations in the number of 16 people. The sampling method was purposeful and the interviews were conducted in a semi-structured manner. Based on the results of the analysis of qualitative data obtained from the interview, the analysis of factors affecting the cultural-economic development of equestrian sport is in the form of 3 selective codes, 10 central codes and 55 open codes. The obtained results of 3 concepts; policy improvement, sports improvement and performance improvement by including factors such as; Cultural factors, administrative factors, legal-research factors, structural factors, infrastructural factors, executive factors, marketing factors, developmental factors, corrective factors, and service factors were identified in connection with factors affecting cultural-economic development. Finally, it is concluded that sports officials and club managers can promote the cultural growth and development of equestrian sports by introducing more Equestrian sports in the form of promotional books and brochures and spreading traditional culture among Iranian peoples.

Keywords: Cultural-Economic Development, Sports, Equestrian Sports, Resistance Economy.

-
1. Corresponding Author: PhD student in sports management, Islamic Azad University, Ayatollah Amoly branch, Amoly, Iran.
  2. Associate Professor, Department of Physical Education and Sports Sciences, Technical and Vocational University, Tehran, Iran Shalavi@tvu.ac.ir
  3. Assistant Professor of Sports Management, Faculty of Sports Sciences, Islamic Azad University, Chalus Branch, Chalus, Iran